
MACRON NEDEN DESTEK GÖRÜYOR?

13.06.2017

Deutsche Welle (12 Haziran 2017)

Fransada parlamentonun alt kanadı olan Millet Meclisi'ni yenilemek için yapılan genel seçimlerin ilk turu beklendiği gibi Cumhurbaşkanı Emmanuel Macronun kurduğu Yürüyüş Halindeki Cumhuriyet hareketi (LREM) etiketiyle yarışan adayların zaferiyle sonuçlandı. LREM seçimlerin ilk turunda küçük ortağı MODEM (merkez) partisi ile birlikte oyların yüzde 32,32'sini elde etti. LREM bu skorla Mecliste ezici bir çoğunluğa doğru yürüyor.

Gerçek galip oy kullanmayanlar

Seçim sonuçları analiz edildiğinde asıl galibin sandık başına gitmeyenler olduğu görülüyor. Kayıtlı 47,5 milyon seçmenin yüzde 51,29'u oy kullanmadı. Bu seçmenlerin seçimlerin 18 Haziranda yapılacak ikinci turunda ne yapacağı merak konusu. Seçime katılmama oranının bu denli yüksek olmasının başta Cumhurbaşkanı Macron olmak üzere tüm siyasi partiler tarafından kaygıyla karşılandığı yorumları yapılıyor.

Macron farkı

Cumhurbaşkanı Macron tarafından bundan sadece 14 ay önce Yürüyüş adı altında kurulan ve Macron cumhurbaşkanı seçildikten sonra Yürüyüş Halindeki Cumhuriyet (LREM) adını alan hareket, çoğu sivil toplumdan gelme ve siyasi planda deneyimsiz adaylarına rağmen milletvekili seçimlerinde diğer rakiplerine büyük fark attı.

Bu fark büyük ölçüde bu adayların Emmanuel Macron etiketiyle seçimlere girmelerine bağlıyor. Siyasi gözlemciler, oy kullanan seçmenlerin cumhurbaşkanına programını uygulayabilmesi için şans verdiği görüşünde. LREMin başarısı merkez sağ ve merkez soldaki geleneksel ve köklü siyasi partilere karşı toplumda artan güvensizlik ve bu partilerin işsizlik başta olmak üzere birçok soruna çözüm üretememesinden kaynaklanan bıkkınlıkla da açıklanıyor. LREM bu bakımdan birçok Fransızın gözünde köklü siyasi yenilenme anlamına geliyor.

Elbette Macron'un şahsi imajını da unutmamak gerekiyor. Cumhurbaşkanı seçildiği 7 Mayıs gününden bu yana NATO zirvesi ve G7 toplantısında başarılı sınavlar veren Macron, deneyimsiz başkan imajını da böylelikle frenlemiş oldu. Macron, yakın geçmişte Sarkozy ve Hollande dönemlerinden ders almışa da benziyor. Cumhurbaşkanı seçildiği tarihten bu yana medyaya neredeyse hiç konuşmadı.

Merkez sağ yine ana muhalefet

Bu yıl Ocak ayında patlak veren François Fillon skandalına kadar cumhurbaşkanı seçimini

kazanacağına kesin gözüyle bakılan merkez sağ Cumhuriyetçiler (Les Républicains) partisi de Macron rüzgarına çarptı. Macronun cumhurbaşkanı seçildikten sonra, daha önce bu partiden milletvekili olan bir ismi (Edouard Philippe) başbakan ataması merkez sağ seçmene verilen bir mesaj olarak yansıdı ve işe de yaramış görünüyor. Macron bu şekilde Cumhuriyetçiler içinde yıllardır devam eden ideolojik anlaşmazlık ve liderlik kavgalarından bıkan merkez sağ seçmenin bir bölümünü kendine çekmeyi başardı. Cumhuriyetçiler 2012 yılında cumhurbaşkanı seçimini kaybettikten sonra mecliste ana muhalefet partisi konumuna gelmişti. Tahminlere göre, yeni mecliste 95 ile 130 arası vekille bu rolü oynamaya devam edecekler.

Le Pen beklediğini bulamadı

Cumhurbaşkanı seçimi ikinci turunda Macron'un rakibi olan Marine Le Pen de milletvekili seçimlerinden umduğunu bulamadı. Cumhurbaşkanı seçimi ikinci turunda 10 milyondan fazla Fransızın oyunu alan Le Penin partisi Milli Cephe (FN) oyların ancak yüzde 13,2sini elde edebildi. FNnin 122 adayı ikinci tura kalmayı başarabildi. Ancak Fransada iki turlu seçim sistemi ve ikinci turda diğer siyasi hareketlerin FN adaylarını seçtirmemek için isteksiz de olsa yazılı olmayan ittifaka gitmeleri nedeniyle FNnin en fazla 5 milletvekili çıkarabileceği tahmin ediliyor. Bu rakam Fransız Millet Meclisinde siyasi grup oluşturmak için yeterli değil. Mecliste grup oluşturmak için asgari 15 parlamenter gerekiyor. Marine Le Pen, Fransanın kuzeyinde aday olduğu bölgede ilk turda oyların yüzde 45'ini elde etti ve ikinci turda milletvekili seçilme şansına sahip FN adaylarının başında geliyor. FN 2012 yılında yapılan milletvekili seçimleri ilk turunda oyların yüzde 13,6sını elde etmişti.

Solun solu bölündü

Cumhurbaşkanı seçiminde oyların yüzde 19undan fazlasını elde eden Boyun Eğmeyen Fransa partisi de milletvekili seçimlerinde aynı başarıyı gösteremedi. Hareketin lideri Jean-Luc Mélenchon, doğal müttefiği olan Fransız Komünist Partisi ile aday paylaşımı konusunda anlaşamayınca solun solu genel seçimlere bölünmüş olarak girdi. Boyun Eğmeyen Fransa yüzde 11,02, Komünist Parti ise yüzde 2,72 oy elde etti. Bu bloğun yeni mecliste 13 ile 23 arasında milletvekiline sahip olması öngörülüyor.

Sosyal demokratların varoluş savaşı

Seçimlerin en büyük kaybedeni ise Sosyalist Parti (PS - sosyal demokrat) oldu. 2012 yılında François Hollandeın cumhurbaşkanı seçilmesinin ardından yapılan genel seçimlerde PS yaklaşık 300 milletvekiliyle mecliste çoğunluğu elde etmişti. Büyük ölçüde Hollande döneminin negatif bilançosunun bedelini ödeyen PS, dün yapılan ilk turda oyların ancak 7,44ünü alabildi. PSnin bu skora rağmen ikinci tur sonunda 15 ile 25 arası milletvekili çıkaracağı tahmin edilmekte. Seçmenlerinin çoğunu Macrona kaptıran ve son sonuçlarla ideolojik ve finansal krize gireceği söylenen PSnin yok olması gündemde. Fransız siyaset uzmanları PS için gelecek kalmadığını görüşünde.

Tüm bu sonuçlar Fransız siyasal yaşamında köklü bir yenilenmenin işaretçisi olarak gösteriliyor. Daha 14 ay önce kurulan ve henüz siyasi parti dahi olmayan bir harekete mecliste ezici çoğunluk veren Fransız halkının da bu değişimi desteklediği görünüyor.

Kayhan Karaca

Kaynak/Source: